

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

आचार्यसेतुः, प्रथमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2017-18

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्
दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितं, मूल्याङ्कनं च कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु इति
शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

आचार्यसेतु - प्रथमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः - साहित्यदर्पणम् (प्रथम-दशमपरिच्छेदौ) (100 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. साहित्यदर्पणस्य कर्ता कः?
2. साहित्यदर्पणकारस्य स्थितिकालः कः?
3. शरदिन्दुसुन्दररुचिः का?
4. साधुकाव्यनिबन्धनं किं किं करोति?
5. 'तददोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलङ्घ्येते पुनः क्वापि' इति कस्य काव्यलक्षणम्?
6. विश्वनाथोक्तं काव्यलक्षणं किम्?
7. ईषद्दोषो शब्दार्थौ काव्यम् 'इत्युक्ते कयोः काव्यत्वं न स्यात्'?
8. काव्यस्य शब्दार्थौ किम्?
9. विश्वनाथमतेन वक्रोक्तेः काव्यात्मत्वं कथमसिद्धम्?
10. भोजराजसम्मत्तं काव्यलक्षणं लिखत?
11. 'रस्यते इति रसः' इति व्युत्पत्त्या के गृह्यन्ते?
12. रसस्योदाहरणं लिख्यताम्।
13. 'मधुद्विरेफः' इत्याद्युदाहरणे कथं रसाभासः?
14. को नाम अनुप्रासः?
15. अनुप्रासः कतिविधः?
16. 'नयने तस्यैव नयने च' इति कस्योदाहरणम्?
17. यमकस्य लक्षणं लिखत।
18. 'भुजलतां जडतामबलाजनः' इत्यत्र कथं न यमकत्वहानिः?
19. श्लेषस्य किं लक्षणम्?
20. 'पृथुकार्तस्वरपात्रम्' इत्यादि कस्योदाहरणम्?

21. चित्रालङ्कारस्य किं स्वरूपम्?
22. उपमायाः कति भेदाः?
23. मालोपमायाः किं लक्षणम्?
24. को नाम सन्देहः?
25. उल्लेखालङ्कारस्य लक्षणं किम्?

खण्डः - 'ख'

अङ्काः - 05 X 08 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. साहित्यदर्पणस्य मङ्गलाचरणं लिखित्वा व्याख्यायताम्।
2. मम्मटोक्तकाव्यलक्षणे शब्दार्थयोः सगुणत्वविशेषणं खण्डनीयम्।
3. 'उत्कर्षहेतवः प्रोक्ता गुणालङ्काररीतयः' इति कारिका व्याख्यायताम्।
4. चतुर्वर्गप्राप्तेः सरलसुखदं साधनं काव्यमेवेति प्रतिपादयत।
5. अलङ्कारलक्षणं लिखित्वा व्याख्यात।
6. उपमालङ्कारस्य भेदाः प्रतिपादनीयाः।
7. भ्रान्तिमान् अलङ्कारः सोदाहरणं विवेचनीयः।
8. वक्रोक्तेः लक्षणं सोदाहरणं प्रतिपादयत।

खण्डः - 'ग'

अङ्काः - 02 X 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. विश्वनाथाभिमतं काव्यलक्षणं सोदाहरणं प्रतिपादयत।
2. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं विश्वनाथदिशा आक्षिपत।
3. 'अनुप्रासः पञ्चधा ततः' इति कारिकांशं स्पष्टयत।
4. उत्प्रेक्षालङ्कारं सप्रभेदं निरूपयत।

